

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ
Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

„Europa investește în zonele rurale!”

Măsura 19 - Dezvoltare locală LEADER

Sub-Măsura 19.4 „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”

Nr. contract de finanțare: C19401100011660675514

Beneficiar: Asociația PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR

Ediția 1

Versiunea 1

Aprobată de Hotărârea AGA nr. 24 din 30.01.2019

**PLAN DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII SDL
ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR
(perioada 21.12.2016-01.10.2018)**

CUPRINS

Nr. crt	SECȚIUNE/CAPITOL	PAGINA
1.	CADRUL LEGISLATIV ȘI DEFINIREA TERMENILOR	3
2.	SCOP ȘI APLICABILITATE	6
3.	COMPONENȚA COMITETULUI DE COORDONARE A EVALUĂRII	7
4.	METODOLOGIA DE EVALUARE/PROCESUL DE EVALUARE 4.1. Context. Informații despre GAL 4.2. Rezumatul raportului de selecție 4.3. Metodologia de evaluare	8
5.	OBIECTIVE/TEME DE EVALUARE. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII 5.1. Logica intervenției SDL 5.1.1. Tema 1, Întrebarea 1 5.1.2. Tema 2, Întrebarea 1 5.2. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute în strategie 5.2.1. Verificarea cadrului strategic 5.2.2. Verificarea structurii logice 5.2.3. Eficacitatea și eficiența operațiunilor realizate și contribuția lor la obținerea rezultatelor și a impactului prevăzute de strategie 5.3. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B 5.4. Mecanismul de implementare al strategiei 5.5. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER 5.5.1. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? 5.5.2. Cum a influențat Programul LEADER (contribuția SDL) creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private ? 5.6 Aplicarea metodei LEADER 5.7. Factorii de succes și de insucces	15
6.	TEME SUPLIMENTARE SPECIFICE GAL (Componenta specifică LEADER) 6.1. Sustenabilitate 6.2. Multiplicarea SDL 6.3. Continuitate și stabilitate 6.4. Stadiul implementării SDL, îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL 6.5. Percepția GAL în teritoriu 6.6. Capacitatea de a angrena/implica tineri sau asociații de tineret 6.7. Capacitatea de a atrage alte surse de finanțare pentru teritoriul GAL	37
7.	CONCLUZII, RECOMADĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE	41

1. CADRUL LEGISLATIV ȘI DEFINIREA TERMENILOR

Conform prevederilor din PNDR, GAL-urile trebuie să asigure la nivel local evaluarea SDL și să furnizeze informații relevante privind monitorizarea și evaluarea SDL, potrivit art. 71 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, evaluatorului care va fi selectat pentru evaluarea on-going a PNDR 2014-2020.

Responsabilități ale GAL privind monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală:

Regulamentul UE nr. 1303/2013	<p><i>Sarcinile grupurilor de acțiune locală sunt următoarele:</i></p> <p>[.....]</p> <p><i>(g) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă. (Reg. 1303 Art. 34 – par. 3, lit g)</i></p> <p><i>O strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității conține cel puțin următoarele elemente:</i></p> <p>[.....]</p> <p><i>(f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare; (Reg. 1303 Art. 33 – par. 1, lit f)</i></p>
Regulamentul UE nr. 1305/2013	<p>[...] <i>Grupurile de acțiune locală furnizează autorității de management și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acestora, toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate. (Reg. 1305 Art. 71)</i></p>

- ❖ **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- ❖ **Cererea de finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintea pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzătorii sau prelucrătorii și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare de produse agricole în cazul în care se desfășoară în spații separate, rezervate acestei activități;
- ❖ **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre

cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului.

Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar și nebancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar și nebancar.

❖ **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

❖ **Condiționare** – activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul leguminoaselor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare;

❖ **Derulare proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

❖ **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare pentru FEADR;

❖ **Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;

❖ **Fișa măsurii** – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

❖ **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a submăsurii 4.2 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;

❖ **Implementare proiect** – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului până la data depunerii ultimei tranșe de plată;

❖ **Investiție nouă** – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate;

❖ **Întreprinderi în dificultate:** în conformitate cu prevederile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate, înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

(a) În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul

acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

(b) În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

(c) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

(d) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

(e) În cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani:

1. raportul datoriei/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5; și
2. capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza EBITDA se situează sub valoarea 1,0.

❖ **Lanț alimentar integrat** - succesiune de etape și operații din cadrul aceleiași unități implicate în producerea, procesarea, distribuția, depozitarea și manipularea produselor agro-alimentare de la producția primară până la comercializare;

❖ **Modernizarea** – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale;

❖ **Potențial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un Contract de Finanțare cu AFIR;

❖ **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatarea agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

❖ **Rețea locală de colectare** – formă de organizare logistică pentru procurarea de la producătorii agricoli, în vederea pregătirii pentru vânzare/procesare, a produselor agricole, de pe raza județului și a județelor limitrofe față de amplasamentul investiției;

❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;

❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la

valoarea eligibilă a proiectului;

❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;

❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);

❖ **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);

❖ **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.

❖ **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

❖ **PNDR** – reprezintă documentul programatic, în sensul art. 6 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, în care sunt prevăzute măsurile și sumele alocate României din FEADR care se aprobă de Comisia Europeană prin decizie;

❖ **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

❖ **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

❖ **DSP** – Direcția de Sănătate Publică.

❖ - „/” – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri **pe** oră);

2. SCOP ȘI APLICABILITATE

Scopul planului de evaluare este de a structura și programa o serie de activități menite să evalueze contribuția adusă de SDL la obiectivele PNDR și mai departe la atingerea obiectivelor FEADR. Este un instrument de măsurare a contribuției și impactului SDL în dezvoltarea teritoriului acoperit de acesta :

- Evaluarea se concentrează asupra a patru aspecte principale : resurse investite, obiective realizate, rezultate obținute, impact realizat.
- Activitatea de monitorizare înseamnă inventarierea periodică/continuă a alocărilor, activităților și a rezultatelor. Evaluarea se referă la rezultate culese pe baza eficienței și

eficacității absorbției fondurilor publice. Deasemenea contribuie la asigurarea transparenței în implementare. Planul cuprinde acei indicatori valorici care pot fi evaluați în mod obiectiv și care arată dacă obiectivele propuse/asumate pot fi atinse.

- Monitorizarea trebuie să prevadă un instrument riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care să permită colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate.
- Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, managementul eficient, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului, monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor acestuia.
- Evaluarea la nivel de GAL presupune pe de o parte evaluarea eficienței implementării SDL și pe de altă parte evaluarea contribuției adusă de SDL, ca parte a Planului Național de Dezvoltare Rurală la atingerea indicatorilor și obiectivelor acestuia.

Scopul PLANULUI DE EVALUARE vizează în principal implementarea SDL a Asociației PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR analizând **eficacitatea** (măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei de dezvoltare locală), **eficiența** (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute, analizând măsura în care resursele/inputurile utilizate sunt transformate în rezultate) și **impactul** unei intervenții (efectele dorite, dar și nedorite ale acțiunilor întreprinse). Analizarea **impactului** va ține cont de problemele de dezvoltare rurală specifice teritoriului acoperit de GAL. Tinutul Haiducilor privind cerințele de dezvoltare durabilă, impactul asupra mediului, impactul socio-economic și impactul asupra priorităților comunitare. Evaluarea reflectă progresul implementării strategiei între semnarea contractului de finanțare aferent sub-măsurii 19.4 (C19401100011660675514/21.12.2016) și data de 01.10.2018 (Conform Notei de informare înregistrată la DGDR AM PNDR cu nr. 216658) cu finalizarea documentației 31.01.2019.

Evaluarea are la bază două componente :

- **Componenta generală LEADER**, cuprinde elemente de evaluare care să contribuie la evaluarea PNDR 2014-2020;
- **Componenta specifică SDL**, cuprinde analiza privind implementarea SDL (îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL, evaluarea valorii adăugate la nivel local, impactul SDL în teritoriul GAL la nivel de management, animare a teritoriului, cooperare, implicare a partenerilor etc.).

3. COMPONENTA COMITETULUI DE COORDONARE A EVALUĂRII

Comitetul de coordonare a evaluării are următoare componență :

- **Managerul GAL – Ionel Dîncu**

Coordonează activitatea de implementare a strategiei de dezvoltare locală și efectuarea de activități specifice de evaluare a realizării obiectivelor și indicatorilor din strategie.

- **Responsabilul financiar – Flaviu Giurgiuca**

Se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiar-contabile a Asociației-organizarea și asigurarea urmăririi execuției bugetare pentru activitățile finanțate din bugetul Asociației.

- **Responsabilul cu animarea teritoriului – Florentina Tușa**
Desfășoară activități de animare a teritoriului pentru promovarea acțiunilor Asociației.
- **Responsabili cu verificarea și selecția proiectelor, cu activitățile de monitorizare și evaluare – Adina Deneș și Ovidiu-Ștefan Cocișiu**
Desfășoară activitățile de verificare a conformității, eligibilității și încadrarea în criteriile de selecție a proiectelor, monitorizează și evaluează implementarea proiectelor.
- **Președinte – Nicolae Moldovan** – Coordonator al Comitetului de coordonare a evaluării implementării SDL

4. METODOLIGIA DE EVALUARE/PROCESUL DE EVALUARE

4.1.Context. Informații despre GAL.

Aceasta secțiune va descrie contextul strategiei de dezvoltare locală (când a fost elaborată, obiectivele principale, perioada de timp acoperită, buget total, alte informații relevante), alte informații relevante pentru înțelegerea contextului local precum și rezumatul procesului de evaluare.

a. Descriere parteneriat

Teritoriul acoperit de parteneriat gravitează în jurul polului urban Beclean (care face parte din GAL Ținutul Haiducilor) și este format din 17 comune din zona vestică a județului Bistrița-Năsăud și o comună de pe raza județului Cluj. Evoluțiile sale economice și demografice sunt influențate și de alți poli urbani, care pot fi grupați în două categorii:

- șase poli urbani de proximitate – aflați la sub 75 km distanță atât de cea mai apropiată comună din GAL, cât și de orașul Beclean. În această categorie intră: *Dej* (5 km față de Cuzdrioara, 27 Km față de Beclean), *Năsăud* (15 km față de Runcu Salvei, 32 km față de Beclean), *Gherla* (18 km față de Cuzdrioara, 36 km față de Beclean), *Bistrița* (32 km față de Beclean), *Târgu Lăpuș* (32 km față de Târlășua, 68 km față de Beclean), *Sângeorz Băi* (43 de km față de Runcu Salvei, 60 km față de Beclean);
- șase poli urbani aflați la extremitatea zonei de influență – aflați la sub 75 km față de cea mai apropiată unitate administrativ teritorială din GAL, dar la peste 75 km față de Beclean. În această categorie intră: *Reghin* (48 km față de Lechința, 77 km față de Beclean), *Cluj-Napoca* (61 km față de Cuzdrioara, 79 km față de Beclean), *Jibou* (67 km față de Cuzdrioara, 90 km față de Beclean), *Șomcuta Mare* (69 km față de Cuzdrioara, 91 km față de Beclean), *Vișeu de Sus* (72 km față de Mocod – com. Chiuza, 92 km față de Beclean) și *Borșa* (74 km față de Mocod – com. Chiuza, 90 km față de Beclean).

Amplasarea GAL-ului în acest context teritorial este importantă din două motive:

- distanțele de sub 75 km față de acești poli urbani justifică identificarea lor ca piețe locale pentru desfacerea de produse în cadrul măsurii 16–M16.4.a1/3A “Lanțuri scurte”;
- aplicând *formula lui Reilly* putem determina extensia *ariei de gravitație comercială* a orașului Beclean asupra zonelor rurale limitrofe. Astfel, Becleanul atrage la cumpărături locuitorii de la o distanță maximă de 9 km (pe relația Beclean - Bistrița), 10 km (pe relația Beclean - Dej), 16 km (pe relația Beclean - Năsăud), 28 km (pe relația Beclean - Reghin) și 33 km (pe relația Beclean - Târgu-Lăpuș, prin Târlășua).

Partenerii din sectorul privat și societatea civilă reprezintă 75,64%; entitățile provenite din mediul urban reprezintă 11,54 %. La nivel decizional, nici un grup de interese nu deține mai mult de 49% din drepturile de vot

b. Pricipalele probleme identificate

Migrația stă la baza celor mai importante tendințe demografice la nivel de GAL:

- *scăderea populației și a densității acesteia în teritoriu* – în toate comunele GAL Ținutul Haiducilor, populația după domiciliu și densitatea populației după domiciliu înregistrează o tendință în scădere în perioada 2010-2016;
- *îmbătrânirea populației* – vizibilă mai ales la nivelul scăderii ponderii populației tinere (cu vârsta între 0-19 ani) și creșterea ponderii populației cu vârsta peste 65 de ani.

Din punct de vedere al populației, pe teritoriul GAL-ului regăsim și trei tipuri de zone relevante pentru punctajul acordat Strategiei:

- *zone sărace* (pentru care indicele de dezvoltare umană locală are valori mai mici sau egale cu 55): comunele Chiochiș, Ciceu-Giurgești, Matei, Negriștești, Petru Rareș, Runcu Salvei, Spermezeu, Târlișua, Zagra;
- *zone marginalizate*: în comunele Chiochiș, Ciceu Mihăiești, Lechința, Petru Rareș, Spermezeu, Târlișua, Zagra;
- *zone cu o minoritate etnică*: în principal, comunele Braniștea (maghiari), Ciceu Mihăiești (romi), Lechința (romi), Matei (maghiari), Nușeni (maghiari), Petru Rareș (romi) – relevante în argumentarea necesității implementării măsurii 6–M6.2.b/6A “Tradiții”.

Infrastructurile de educație și sănătate se concentrează la nivelul orașului Beclean. Deficitare sunt, în principal, infrastructurile sociale – mai ales cele care deservesc grupurile vulnerabile, cu risc de excluziune; problemele acestor segmente vulnerabile trebuie adresate cu prioritate, prin implementarea măsurii 7–M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate” și prin măsuri dedicate din **alte programe de finanțare (POCU OS 5.2)**.

În mediul rural, principala activitate economică rămâne agricultura. În marea majoritate a comunelor, exploatațiile agricole sunt mixte, dispunând atât de suprafață agricolă utilizată, cât și de efective de animale - în principal, discutăm despre o agricultură de subzistență, cu exploatații de mici dimensiuni (sub 10 ha suprafață agricolă utilizată), aflate în proprietate și lucrate de persoane cu vârsta de peste 45 de ani.

Pe fondul fragmentării suprafețelor agricole, a lipsei cooperativelor și a slabei dotări tehnice, aceste exploatații agricole nu produc decât cantități mici, greu vandabile direct. În plus, țăranii se confruntă cu o serie de dificultăți suplimentare:

- Lipsa unităților proprii de depozitare face imposibilă stocarea mărfii (în așteptarea unor condiții de comercializare mai bune sau pentru a concentra volume mari);
- Lipsa unor unități proprii de procesare, conforme cu normele în vigoare, pune fermierii în imposibilitatea de a comercializa, în condiții de legalitate, produse alimentare realizate în regie proprie, după rețete tradiționale (brânză, mezeluri etc.);
- Lipsa unor canale de desfacere în interiorul GAL-ului sau în afara lui (online sau prin distribuție fizică, pe canale scurte sau lungi) reduce puterea de negociere a țăranilor cu procesatorii locali, forțându-i să accepte prețurile dictate de aceștia din urmă;
- Lipsa de organizare a țăranilor în structuri asociative și cooperative nu le permite acțiuni coordonate, strategice și îi forțează să se concureze reciproc.

În aceste condiții, pentru numeroase produse agricole, producția pe scară mică nu este rentabilă, prețurile primite necompensând costurile producătorilor.

Transformarea acestei agriculturi de subzistență într-una profitabilă necesită implementarea unui ansamblu coerent de măsuri, detaliate în circuitul "Agricultură și agroturism": 1-M1.1.a/1A "Țărani lideri", 1-M1.2.a/1A "Activități demonstrative", 3-M3.1.a/3A "Scheme de calitate", 4-M4.2.a/3A "Procesare locală" și 16-M16.4.a.1/3A "Lanțuri scurte".

Efervescența turistică a Băilor Figa existente în teritoriu se transmite lent și în restul teritoriului - ca și cauze principale, putem aminti faptul că, în marea majoritate a comunelor din GAL, lipsesc structurile de primire turistică la ferme, lipsesc produsele de artizanat, iar tradițiile și folclorul sunt insuficient valorificate ca atracții pentru un turism rural / agroturism de calitate. În lipsa unor investiții suplimentare, traseele concepute până în prezent sunt doar virtuale, nefiind funcționale efectiv pe teren; în plus, patrimoniul arhitectural și cultural local este amenințat de modernizarea forțată, comunele nu au infrastructuri și servicii comparabile cu orașul și astfel se transformă lumea satului într-o zonă periurbană, lipsită de "memorie identitară". Toate acestea justifică măsurile 6-M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole", 6-M6.2.b/6A "Tradiții" și 7-M7.5.a/6B "Infrastructură turistică mică".

În acest context pe parcursul anului 2014 s-a derulat procesul de planificare strategică finalizându-se cu: **STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2014-2020: Inovare și Tradiție depus de ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR.**
Strategia are alocată o sumă de 3.177.550,31 euro

Planul de finanțare

VALOARE SDL COMPONEN TA A	Suprafață TERITORIU GAL	Populație TERITORIU GAL	VALOARE TOTALĂ COMPONEN TA (EURO)			
	1.306,16	61.045	2.498.184			
COMPONEN TA A+B	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATE A SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ /PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUA LĂ ³ (%)
	1	Cod 1-M1.1.a/1A	100%	39.117,38	137.296,56	4,32%
		Cod 1-M1.2.a/1A	100%	98.179,18		
	3	Cod 3-M3.1.a/3A	100%	90.000,00	1.399.241,53	44,04%
		Cod 4-M4.2.a/3A	90%	1.010.000,00		
		Cod 16-M16.4.a.1/3A	100%	299.241,53		
	6	Cod 6-M6.2.a/6A	100%	300.000,00	1.077.499,49	33,91%
		Cod 6-M6.2.b/6A	100%	80.000,00		
		Cod 7-M7.2.a/6B	100%	307.703,44		

	Cod 7-M7.5.a/6B	100%	239.796,05	
	Cod 7-M7.3.a/6C	90%	100.000,00	
	Cod 16-M16.7.a/6B	100%	50.000,00	
	Cheltuieli de funcționare și animare ⁴		563512,73	17,73%
	TOTAL GENERAL (COMPONENTA A+B)		3177550,31	

c. Descrierea procesului de selecție

SESIUNEA 12.05-12.06.2017

1-M1.1.a/1A – ”Țărani lideri”– Formarea de competențe pentru înființarea structurilor asociative

Proiect depus la GAL: *Formarea competențelor de anteprenariat și parteneriat rural la țăranii din Ținutul Haiducilor-40.062,93 euro*

1-M1.2.a/1A - Activități demonstrative – Implementarea unor programe de formare aplicativă în ferme și ateliere didactice, pentru diseminarea unor tehnici și procedee tradiționale și/sau inovative de cultivare și/sau procesare a produselor agricole

Proiect depus la GAL: *Formare aplicativă în ferme și ateliere didactice-activități demonstrative pentru țăranii din GAL Ținutul Haiducilor – 101.751.03*

Proiectele au fost selectate prin Raportul final nr.425/28.06.2017-1-M1.1.a/1A – ”Țărani lideri” și Raportul final nr.426/28.06.2017-1-M1.2.a/1A - Activități demonstrative.

Cele 2 proiecte selectate de către GAL au fost contractate prin Contractul de finanțare nr. C1920011X110060600002/15.12.2017-proiectul *Formarea competențelor de anteprenariat și parteneriat rural la țăranii din Ținutul Haiducilor* și Contractul de finanțare nr. C1920012X110060600001/29.12.2017- *Formare aplicativă în ferme și ateliere didactice-activități demonstrative pentru țăranii din GAL Ținutul Haiducilor*.

La data de 16.04.2018 Asociația PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR a primit Notificarea beneficiarului privind încetarea contractului de finanțare, adresă înregistrată la CRFIR 6 Satu-Mare cu nr.1889-S/15.03.2018 pentru Contractul de finanțare nr. C1920011X110060600002/15.12.2017 și Notificarea beneficiarului privind încetarea contractului de finanțare, adresă înregistrată la CRFIR 6 Satu-Mare cu nr.1888-S/15.03.2018 pentru Contractul de finanțare nr. C1920012X110060600001/29.12.2017.

SESIUNEA 20.06-21.08.2017 CU PRELUNGIRE 21.08-21.10.2017

În cadrul apelului lansat pentru măsura **7-M7.2. a/6B-Servicii sociale integrate-Măsuri integrate pentru comunitățile marginalizate și măsuri de sprijin pentru îmbătrânirea activă** nu s-au depus proiecte și nu s-a emis Raport de selecție.

SESIUNEA 20.07-16.10.2017 CU PRELUNGIRE 16.10.2017-15.12.2017 CU PRELUNGIRE 15.12.2017-15.01.2018

În cadrul apelului lansat pentru măsura **7-M7.3.a/6C ”Infrastructură broadband”-Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia,**

infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă nu s-au depus proiecte și nu s-a emis Raport de selecție.

SESIUNEA 21.12.2017-21.03.2018 CU PRELUNGIRE PENTRU MASURA 6-M6.2.a/6A-21.03-23.04 ȘI MASURA 7-M7.2 a6B 21.03-21.05.2018

În perioada 21.12.2017-21.03.2018 s-a derulat sesiunea de depunere a proiectelor pentru următoarele măsuri :

6– M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”-Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale.

16–M16.4.a.1/3A „Lanțuri scurte”- Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora, precum și pentru promovarea de activități la nivel local privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale.

6–M6.2.b/6A ”Tradiții”-Sprijin pentru păstrarea identității culturale a diverselor comunități etnice din Ținutul Haiducilor.

7-M 7.2 a6B “Servicii sociale integrate” Măsuri integrate pentru comunitățile marginalizate și măsuri de sprijin pentru îmbătrânirea activă.

Menționăm că până la data limită de depunere a proiectelor 21.03.2018 nu a fost depus niciun proiect.

Pentru 2 măsuri din SDL s-a solicitat prelungirea apelurilor de selecție :

6–M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole”-21.03-23.04.2018

7-M7.2 a6B “Servicii sociale integrate – 21.03-21.05.2018

SESIUNEA 12.02-14.05.2018

În perioada 12.02-14.05.2018 s-a derulat sesiunea de depunere a proiectelor pentru următoarele măsuri :

7– M7.3.a/6C “Infrastructură broadband”

7-M7.5. a/6B ”Infrastructură turistică mica”

4–M4.2.a/3A ”Procesare locală”

PRELUNGIRE SESIUNE PENTRU MĂSURILE:

6– M6.2.a/6A “Investiții în activități neagricole” 23.04-11.05.2018

7-M 7.2 a6B “Servicii sociale integrate” 21.05-29.06.2018

7– M7.3.a/6C “Infrastructură broadband” 14.05-31.05.2018

7-M7.5. a/6B ”Infrastructură turistică mica” 14.05-29.06.2018

4–M4.2.a/3A ”Procesare locală” 14.05-29.06.2018

SESIUNEA 24.05-27.07.2018

În perioada 24.05-27.07.2018 s-a derulat sesiunea de depunere a proiectelor pentru următoarele măsuri :

- **6–M6.2.b/6A ”Tradiții”**- Sprijin pentru păstrarea identității culturale a diverselor comunități etnice din Ținutul Haiducilor cu o alocare financiară de 80.000 euro

- **1-M1.1.a/1A "Țărani lideri"**- Formarea de competențe pentru înființarea structurilor asociative cu o alocare financiară pe sesiune de 39.117,38 euro
- **1-M1.2.a/1A "Activități demonstrative"**- Implementarea unor programe de formare aplicativă în ferme și ateliere didactice, pentru diseminarea unor tehnici și procedee tradiționale și/sau inovative de cultivare și/sau procesare a produselor agricole cu o alocare financiară pe sesiune de 98.179,18 euro

Cereri de finanțare depuse au fost pentru următoarele măsuri:

- **Măsura 1-M1.1.a/1A – "Țărani lideri" – Formarea de competențe pentru înființarea structurilor asociative** – 1 proiect cu valoarea publică totală de 39,067.81 Euro :
 - **Antreprenor în Ținutul Haiducilor** – Camera de Comerț și Industrie Bistrița-Năsăud;
- **Măsura 6– M6.2.b/6A "Tradiții" Sprijin pentru păstrarea identității culturale a diverselor comunități etnice din Ținutul Haiducilor** – 3 proiecte cu valoarea publică totală de 80.000 Euro:
 - **Dotarea Societății Raise You Up SRL** – SC Raise You Up SRL-Sat Cuzdrioara, Județul Cluj – 30.000 Euro;
 - **Dotarea Societății Mădălina Mîrza Events SRL** - Mădălina Mîrza Events SRL- Sat Reteag, Comuna Petru Rareș, Județul Bistrița-Năsăud – 30.000 Euro;
 - **Promovarea și valorificarea elementelor de cultură și tradiție populară de către Gavrilaş Maria-Ligia Întreprindere Individuală** - Gavrilaş Maria-Ligia Întreprindere Individuală – Sat Piatra, Comuna Chiuza, Județul Bistrița-Năsăud 20.000 Euro.

PRELUNGIRE SESIUNE PENTRU MĂSURA:

7-M 7.2 a6B "Servicii sociale integrate" 29.06-09.07.2018

7-M7.5. a/6B "Infrastructură turistică mică" 29.06-31.08.2018

4-M4.2.a/3A "Procesare locală" 29.06-31.08.2018

PRELUNGIRE SESIUNE PENTRU MĂSURA:

7– M7.3.a/6C "Infrastructură broadband" 31.05-27.07.2018

➤ În cadrul apelului lansat pentru măsura 7-M7.3. a/6C "Infrastructură broadband" **Sprijin pentru infrastructura de bandă largă, inclusiv crearea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă** a fost depus și selectat 1 proiect cu valoarea publică totală de 86,357 Euro:

- **Infrastructură de bandă largă în localitățile Lelești și Ciceu Corabia, Comuna Ciceu-Mihăiești, Județul Bistrița-Năsăud**- Comuna Ciceu-Mihăiești;

PRELUNGIRE SESIUNE PENTRU MĂSURA:

4–M4.2.a/3A "Procesare locală" - 31.08-07.09.2018

➤ În cadrul apelului lansat pentru măsura 4–M4.2.a/3A "Procesare locală" - **Sprijin pentru investiții în procesarea locală a produselor agroalimentare din GAL Ținutul Haiducilor** cu o alocare financiară pe sesiune de 1.010.000 euro au fost depuse 3 proiecte:

- **Construcție fabrică de procesare a produselor apicole și achiziții utilaje, Comuna Chiuza, Județul Bistrița-Năsăud**- Cooperativa Agricolă Mierea Transilvaniei-200.000 euro

- **Construire fabrică de procesare a sucurilor naturale și achiziție utilaje pentru Uvatera Ecologic Cooperativa Agricolă- Uvatera Ecologic Cooperativa Agricolă-200.000 euro**
- **Construire fabrica de procesare a produselor apicole și achiziție utilaje- Eben-Ezer Ecologic Cooperativa Agricolă-200.000 euro**

PRELUNGIRE SESIUNE PENTRU MĂSURA :

7-M 7.2 a6B “Servicii sociale integrate” - 06.07-24.08.2018

În cadrul apelului lansat pentru măsura 7-M 7.2 a6B “Servicii sociale integrate” -Măsuri integrate pentru comunitățile marginalizate și măsuri de sprijin pentru îmbătrânirea activă au fost depuse și selectate 2 proiecte cu valoarea publică totală de 307,703 Euro:

- **Construirea, înființarea și dotarea unui centru social de zi în oraș Beclean, finanțat prin GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR, valorificând potențialul balnear al zonei, amenajări exterioare, împrejmuire, racorduri și banșamente la utilități – 195,000 Euro – Oraș Beclean, Județul Bistrița-Năsăud;**
- **Centru integrat S.O.S (Social, Ocupare, Sanatate) Ținutul Haiducilor. Centru integrat pentru creșterea accesului la servicii sociale, de sanatate si de ocupare in Ținutul Haiducilor – 112,703 Euro-Oraș Beclean, Județul Bistrița-Năsăud.**

SESIUNEA 21.12.2017-11.05.2018

În cadrul apelului lansat pentru măsura 6–M6.2.a/6A -“Investiții în activități neagricole”-**Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale au fost depuse:**

Din cele 16 Cereri de finanțare depuse la Asociația PARTENERIAT GAL Ținutul Haiducilor au fost selectate 15.

1 Cerere de finanțare a fost retrasă.

Pentru 14 Cereri de finanțare s-au semnat Contractele de finanțare cu Autoritatea Contractantă.

Suma alocată pentru finanțarea unui proiect pe 6–M6.2.a/6A -“Investiții în activități neagricole” este de 20.000 euro/proiect. Pentru această măsură au fost alocați 300.000 euro din care au fost absorbiți 280.000 euro.

4.2 Rezumatul raportului de evaluare, prezentat astfel încât să constituie o secțiune de sine stătătoare (adică să conțină toate informațiile cheie, fără trimiteri la corpul principal al raportului)

4.3. Metodologia de evaluare.

In principal s-au folosit urmatoarele metodologii de evaluare.

- a. Au fost organizate intalniri de animare, focus grupuri, pentru a evalua nevoile comunitatii. Intalnirile s-au organizat in fiecare localitate si au fost dezbatute urmatoarele nevoi principale: Identificarea activităților culturale la nivelul GAL (brainstorming); Promovarea produselor locale în concordanță cu specificul local al teritoriului;

În jurul acestor teme s-au dezbătut în principal toate nevoile urmărindu-se identificarea unor noi nevoi, schimbarea priorităților precum și obișnuința ca metoda în implicarea comunității, dezvoltarea intereselor și oportunităților necesare potrivit abordării Leader.

- b. Au fost aplicate chestionare pentru a evalua nevoile și impactul activităților de animare. În cadrul întâlnirilor au fost aplicate chestionare. Deși această metodă nu da rezultate scontate întotdeauna este singura care produce documente privind opinia directă a locuitorilor tinutului.
- c. În data de 29.01.2019 au fost organizate focus grupuri formate din membrii GAL pentru a revizui strategia GAL.
- d. Studiul/analiza documentelor aferente înscrierii la cursuri, modificărilor și compararea modificărilor (cantitativă); Au fost înscriși la cursuri peste 200 de persoane din tinut care au aplicat chestionare pentru nevoile de dezvoltare/investiții.
- e. Studiul/analiza documentelor administrative

Metodologia de evaluare este prezentată la fiecare temă de evaluare.

5. OBIECTIVE/TEME DE EVALUARE. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII

5.1 Tema 1: Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală (Relevanța strategiei față de nevoile și potențialul de dezvoltare din teritoriu; Coerența internă și cu politicile de referință relevante)

5.1.1. Tema 1, Întrebarea 1: În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Relevanța logicii de intervenție a strategiei de dezvoltare locală față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

❖ **Criteriu de evaluare 1: Nevoile identificate.**

Nevoile identificate în strategie:

- P1: Lipsă structuri asociative funcționale
- P2: Produse fără certificare de calitate
- P3: Lipsă unități de procesare în proprietatea fermierilor
- P4: Lipsă parteneriate în lanț scurt
- P6: Lipsă brand puternic pentru Ținutul Haiducilor
- P7: Lipsă trasee turistice amenajate
- P8: Lipsă structuri de cazare la fermă
- P9: Lipsă produse locale de artizanat și suveniruri
- P10: Identitate locală în pericol, nevalorificată economic
- P12: Lipsă servicii sociale integrate
- P13: Lipsă acoperire cu infrastructură broadband în spațiul rural
- P14: Grupuri și comunități vulnerabile insuficient sprijinite

Nevoi identificate - 14

➤ **Aprecieri ale evaluatorului: Foarte relevantă**

Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, nu s-au modificat.

➤ **Metode/Tehnică**

Au fost organizate întâlniri de animare, focus grupuri, pentru a evalua nevoile comunității. Întâlnirile s-au organizat în fiecare localitate și au fost dezbătute următoarele nevoi principale: Identificarea activităților culturale la nivelul GAL (brainstorming);

Promovarea produselor locale în concordanță cu specificul local al teritoriului;

De asemenea au fost aplicate chestionare pentru a evalua nevoile și impactul activităților de animare.

În data de 29.01.2019 au fost organizate focus grupuri formate din membrii GAL pentru a revizui strategia GAL.

➤ **Surse**

Membri fondatori/Documente GAL (Chestionare, HAGA)

❖ **Criteriu de evaluare 2. Tema 1, Întrebarea 2: revizuirea strategiei în concordanță cu dinamica nevoilor.**

Strategia a fost revizuită. Aprobarea revizuirii s-a acordat în data de 13.12.2017 sub numărul 233643 a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Motivele strategiei au avut în vedere:

- Modificările legislative survenite după depunerea Strategiei de Dezvoltare Locală de către *Asociația PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR* (apariția HG 292/20.04.2016);
- Reglementarea implementării strategiilor de dezvoltare locală prin Ghidul și Manualul de Procedură "Sprijin pentru implementare acțiunilor în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală";
- PNDR 2014-2020 versiunea a 5-a, 30 iunie 2017;
- Ghidul Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea SDL;
- Hotărârea Adunării Generale nr. 15 din 28.09.2017.

Modificările propuse au vizat:

- oportunitatea organizării de sesiuni mai scurte cu perioadă limitată de depunere a proiectelor pentru a selecta proiectele cu cel mai mare punctaj și operativitate în implementarea măsurilor;
- aprobarea în cadrul Adunării Generale din 28.09.2017 a unor modificări a fișelor măsurilor în vederea eliminării unor neclarități:
 - măsura M3.1.a/3A – "Scheme de calitate" - introducerea condițiilor de eligibilitate și trei noi criterii de selecție;
 - măsura M4.2.a/3A "Procesare locală" completarea domeniilor de intervenție, beneficiarilor eligibili, condițiilor, acțiunilor și cheltuielilor eligibile și modificarea pragului minim de la 50.000 Euro la 20.000 Euro pe proiect;
 - măsura M6.2.a/6A – "Investiții în activități neagricole" - procentul pentru producția comercializată să fie de minim 10 % din valoarea primei tranșe de plată, introducerea a două criterii de eligibilitate pentru a eficientiza utilizarea resurselor și corelarea resursele alocate cu suma maximă/proiect;

- măsura M6.2.b/6A “Tradiții” - procentul pentru producția comercializată să fie de minim 5 % din valoarea primei tranșe de plată;
- măsura M7.2.a/6B “Servicii sociale integrate” – completarea criteriilor de selecție cu noi criterii și majorarea sumei alocate măsurii;
- măsura M7.5.a/6B “Infrastructură turistică mică” - micșorarea sumelor alocate pe proiect;
- pentru toate măsurile s-a aprobat eliminarea inadvertențelor apărute în redactarea fișelor măsurilor din SDL .

➤ **Indicatori**

Nr. măsuri din SDL revizuite 6 masuri

➤ **Cuantificare**

Aprecieri ale evaluatorului: Puțin relevant; **Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi.**

➤ **Concluziile evaluatorului: Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, pentru a raspunde mai bine nevoilor identificate după cum urmează:**

- i. Modificarile strategiei sunt puțin relevante pentru logica intervenției
- ii. Logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este în continuare foarte relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului
- iii. Proiectele finanțate nu sunt încă în implementare pentru a fi relevante evaluării și producerii schimbării nevoilor teritoriului.
- iv. Rezultatele animării sunt vizibile, număr de participanți la instruire, proiecte depuse, asocierii înființate.
- v. Nu au fost introduse obiective noi și nu s-au desființat măsuri din SDL
- vi. Strategia a fost modificată având în vedere unele modificări legislative și pentru a clarifica măsurile în vederea eliminării unor neclarități.

➤ **Metode/Tehnică**

Studiul/analiza documentelor aferente înscrierii la cursuri, modificărilor și compararea modificărilor (cantitativă);

➤ **Surse**

SDL și modificările de SDL, Liste de prezentă, Lista de înscrieri la cursuri, Procesele verbale ale animării, Nr. proiecte depuse 29; Echipa tehnică/executivă GAL

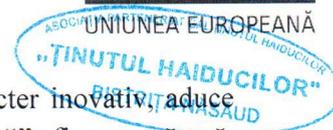
5.1.2 Tema 2. Întrebarea 1: Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

❖ **Criterii de evaluare:** Coerenta logică a intervenției.

Întrebarea 1 : Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?

➤ **Indicatori**

Nr. măsuri de sprijin cuprinse în SDL și bugetul alocat fiecărei măsuri.

Sunt sprijinite 11 măsuri și 3 priorități strategice. Fiecare măsură are un caracter inovativ, aduce plus valoare teritoriului și contribuie la obiectivul transversal "Mediu și climă"; fiecare măsură, luată individual, contribuie la soluționarea a cel puțin unei probleme identificate în Analiza diagnostic și la atingerea a cel puțin unui obiectiv.

Măsurile, luate împreună, acționează:

- *sinergic*: strategia identifică proiecte gândite etapizat, care se continuă unul pe celălalt în vederea atingerii obiectivelor și priorităților stabilite;
- *complementar*: aceiași beneficiari depun proiecte pe măsuri diferite, în așa fel încât să își poată crește și diversifica veniturile. Integrarea strategiei are loc la nivelul țăranului, care își construiește o gospodărie puternică și profitabilă.

Nr. de modificări a indicatorilor menționați în anexa IV din SDL sau în fișa măsurii

Nu s-au făcut modificări ale indicatorilor

➤ **Cuantificare**

- **Aprecieri ale evaluatorului:** Foarte coerentă

Activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate în SDL suficiente pentru a genera indicatorii prevăzuți în strategie.

Indicatorii prevăzuți în strategie, în general, pot fi realizați. Este posibil însă, au fost identificate vulnerabilități, ca acești indicatori să fie sensibili diferiți, variații pozitive sau negative.

- **Recomandarea evaluatorului:** Este necesară analiza indicatorilor și modificarea strategiei în vederea corectării/corelării, unde este cazul, cu evoluția teritoriului.

Aceste vulnerabilități sunt descrise în Tabelul Logica intervenției –vulnerabilități

➤ **Metode/Tehnică**

Studiul/analiza documentelor;

Analiza datelor administrative (cantitativa)

Focus grup (calitativa)

Se prezintă mai jos logica intervenției pe care s-a documentat aprecierea evaluatorului

Tabel. Logica intervenției –vulnerabilitati indicatori

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat	Vulnerabilitati/observatii
Obiectivul de dezvoltare 1	P1	D1A	1-M1.1.a/1A “Țărani lideri”	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul total al participanților instruiți: minim 200 • Cheltuieli publice totale: 39.117,38 Euro • Crearea de locuri de muncă: N.A. 	Indicatorii pot fi realizați
			1-M1.2.a/1A “Activități demonstrative”	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul total al participanților instruiți: minim 200 • Cheltuieli publice totale: 98.179,18 Euro • Crearea de locuri de muncă: minim 1. 	Indicatorii nu pot fi realizați. Implementarea măsurii este dificilă și neatractivă pentru aplicanți. Deși s-a semnat contract de finanțare aplicantul a renunțat la contract în special datorită dificultății în finanțarea activităților până la rambursare.
Obiective transversale	P3	D3A	3-M3.1.a/3A “Scheme de calitate”	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de exploatați agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate: 10. • Cheltuieli publice totale: 90.000 Euro • Crearea de locuri de muncă: N.A. 	Indicatorii vor fi revizuiți. Schemele de calitate se confruntă cu unele dificultăți în sistemul legislativ și putem risca ieșirea din zona de finanțare cu această măsură
			4-M4.2.a/3A “Procesare locală”	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de cooperative, grupuri de producători, IMM-uri, întreprinderi individuale și întreprinderi sociale de inserție constituite la nivel de GAL Ținutul Haiducilor, care beneficiază de investiții în dezvoltarea capacităților locale de procesare a produselor agricole - minim 5, maxim 18 • Crearea de locuri de muncă: minim 5. Cheltuieli publice totale: 1.010.000,00 Euro 	Indicatorii pot fi realizați. Variația este mică. Există proiecte evaluate. Totuși există grupuri/cooperative, participanți în animare și instruire pentru care nevoile de finanțare sunt mai mari decât finanțarea GAL și deja au aplicat pe scheme naționale.(cooperativa Zagra) Alte grupuri/cooperative nu reușesc a se constitui sau capitalizat (Ciceu Giurgesti, Matei, Runcu Salvei, Spermezeu)
			16- M16.4.a.1/3A “Lanțuri scurte”	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte: minim 2 	Indicatorii pot fi realizați. Variația va fi mică. Vulnerabilitatea este data de întârzierea instruirii și formarea și

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

UNIUNEA EUROPEANĂ

Obiectivul de dezvoltare 3	P6	D6A	6-M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole"	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de exploatații agricole care primesc indirect sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte: minim 20 • Crearea de locuri de muncă: minim 2. • Cheltuieli publice totale 299.241,53 • Număr de noi structuri de cazare funcționale în cadrul fermelor din GAL Tînutul Haiducilor (cod CAEN 5520): minim 10 • Număr de ferme pedagogice constituite în GAL Tînutul Haiducilor: minim 10 • Număr de noi ateliere meșteșugărești tradiționale funcționale amenajate în ferme din GAL Tînutul Haiducilor: minim 5 • Crearea de locuri de muncă: minim 10. • Cheltuieli publice totale 300.000 	<p>finanțarea cu dificultate a procesării. Nu sunt realizate încă produsele care să beneficieze de rezultatele cooperării</p> <p>Indicatorii pot fi realizați. Variația va fi mică și va fi la fermele pedagogice unde nu există baza legislativă pentru funcționarea lor. Beneficiarii nu și-au asumat incertitudinile. Pe de altă parte estimarea inițială a fost descrisă greșit. La o sumă alocată de 300.000 euro pot fi finanțate maxim 15 proiecte cu maxim 20.000 euro</p>
Obiective transversale	P6	D6A	6-M6.2.b/6A "Tradiții"	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de cooperative meșteșugărești, întreprinderi sociale de inserție, IMM-uri și micro-întreprinderi nou înființate / care își diversifică (pentru prima dată) activitatea în domeniul cod CAEN 9001-9003 sau cod CAEN 1411-1419 - minim 3; • Crearea de locuri de muncă: minim 3, din care locuri de muncă pentru persoane de etnie romă: minim 1. • Cheltuieli publice totale: 80.000 Euro 	Indicatorii pot fi realizați
Obiective transversale	P6	D6B	7-M7.2.a/6B "Servicii sociale integrate"	<ul style="list-style-type: none"> • Populație netă care beneficiază de infrastructuri și servicii socio-medicale îmbunătățite – minim 500 de locuitori ai GAL Tînutul Haiducilor; • Crearea de locuri de muncă: minim 5. • Cheltuieli publice totale 307.703,44 	Indicatorii pot fi realizați

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
EUROPA ÎNVEȘTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

UNIUNEA EUROPEANĂ

			Indicatorii pot fi realizați
	7-M7.5.a/6B "Infrastructură turistică mică"	<ul style="list-style-type: none">• Număr de trasee amenajate - minim 1;• Populație netă care beneficiază de infrastructuri turistice îmbunătățite - minim 500 de turiști;• Crearea de locuri de muncă: N.A.• Cheltuieli publice totale 239.796,05	Indicatorii pot fi realizați
	16-M16.7.a/6B "Strategie de branding"	<ul style="list-style-type: none">• Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru definirea și implementarea strategiei de branding – 1;• Numărul de parteneri care utilizează brandul regional astfel definit - minim 20;• Crearea de locuri de muncă – N.A.• Cheltuieli publice totale 50.000	Indicatorii pot fi realizați
D6C	7-M7.3.a/6C "Infrastructură broadband"	<ul style="list-style-type: none">• Populație netă care beneficiază de servicii TIC: minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor• Crearea de locuri de muncă: N.A.• Cheltuieli publice totale 100.000,00	Indicatorii pot fi realizați cu observatia ca locuitorii care beneficiaza vor fi mai putini. Greseala a fost ca numarul de locuitori a fost evaluat pe baza numarului de gospodarii. Locuitorii exista din pacate numai in evidentele statistice in realitate sunt peste 50% plecati din localitati. In plus in continuare masura beneficiaza de dificultati legislative si lipsa de viziune nationala.

5.2 Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

5.2.1 Verificarea cadrului strategic (reanalizarea sistemului de obiective pentru a asigura o coerență și legături logice solide între elementele de pe diferite niveluri (obiectiv general, obiective specifice aferente măsurilor incluse în SDL, rezultate așteptate).

Intrebarea: În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

❖ Criteriu de evaluare:

Procentul de obiective atinse

➤ Indicator

Nr. masuri dedicate obiectivului de incluziune sociala 1 – Sunt proiecte evaluate de GAL

Nr. masuri dedicate asociativitatii – 1- Sunt proiecte evaluate de GAL

Sau nr. masurii dedicata lanturilor scurte/piete locale -1 - Sunt proiecte in pregatire

Nr. de masuri dedicate minoritatilor -1 - Sunt proiecte evaluate de GAL

Nr. de masuri dedicate comunicatiilor in banda larga (broadband) -1 Sunt proiecte evaluate de GAL.

➤ Cuantificare

Măsura în care au fost atinse obiectivele nu este inca relevant – Proiectele sunt in contractare sau abia contractate.

Probabilitatea atingerii obiectivelor: Ridicată. Exista proiecte depuse sa in pregatire (lanturi scurte) pe toate obiectivele

➤ Metoda/Tehnica

Analiza datelor administrative, apeluri de selectie, rapoarte de evaluare, table de lucru

➤ Sursa

Documente GAL/Echipe tehnice/executiva GAL

Tabel de lucru

Obiectiv general	Obiective specifice	Rezultate planificate	Stadiu
Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii	Formarea țăranilor din GAL Ținutul Haiducilor pentru înființarea de structuri asociative funcționale; Crearea de rețele între fermieri cu pregătire similară; Crearea de relații economice și de colaborare între țăranii lideri și structurile ce vor fi înființate în urma derulării proiectelor.	200 de tarani instruiti in dezvoltarea formelor asociative	Au fost inscrisi peste 200 de persoane la instruire. Activitatile au inceput
Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii	Înființarea unor ferme și ateliere didactice, de mici dimensiuni; Formarea țăranilor din Ținutul Haiducilor în domeniul culturii anumitor plante tradiționale, creșterii unor animale tradiționale sau a unor soiuri și specii locale, precum și în domeniul procesării produselor agricole obținute după rețete, tehnici și procedee tradiționale; Formarea țăranilor din Ținutul Haiducilor pentru a putea procesa produse agricole realizate pe scară largă folosind tehnici și echipamente de ultimă generație, cu impact scăzut asupra mediului	200 de tarani instruiti in dezvoltarea agricola	Contractul de finantare a fost reziliat prin renuntarea la Contract de catre Beneficiarul Grantului

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

UNIUNEA EUROPEANĂ
"ȚINUTUL HAIDUCILOR"
BISTRITA-NĂSAUD

	înconjurător.		
Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii	Certificarea unor produse locale prin scheme de calitate; Încurajarea consumului de produse cu certificare de calitate, prin promovarea beneficiilor acestora.	Exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate - 10	Măsura este în pregătire pentru lansare
Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii	Dezvoltarea capacităților locale de procesare a produselor agricole, aflate în proprietatea fermierilor (grupați în cooperative sau grupuri de producători sau organizați ca IMM-uri, întreprinderi individuale sau întreprinderi sociale de inserție	Cooperative, grupuri de producători, IMM-uri, întreprinderi individuale și întreprinderi sociale de inserție constituite la nivel de GAL Ținutul Haiducilor, care beneficiază de investiții în dezvoltarea capacităților locale de procesare a produselor agricole - minim 5, maxim 18	3 proiecte depuse
Obiectiv 1 - Favorizarea competitivității agriculturii	Promovarea cooperării între actorii locali, în scopul comercializării produselor agro-alimentare din GAL Ținutul Haiducilor printr-un lanț scurt	Parteneriate care primesc direct sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte: minim 2 Exploatații agricole care primesc indirect sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte: minim 20 Indicatorul specific LEADER crearea de locuri de muncă: minim 2	1 proiect în lucru
Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	Dezvoltarea ofertei de servicii turistice și agroturistice la nivelul GAL-ului; Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale; Facilitarea contactului direct al potențialilor clienți cu produsele locale	Noi structuri de cazare funcționale în cadrul fermelor din GAL Ținutul Haiducilor (cod CAEN 5520) - minim 10 Firme pedagogice constituite în GAL Ținutul Haiducilor - minim 10 Noi ateliere meșteșugărești tradiționale funcționale amenajate în ferme din GAL Ținutul Haiducilor - minim 5 Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 10	15 proiecte finanțate
Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a	Păstrarea identității locale a etniilor din GAL Ținutul Haiducilor; Crearea oportunităților de ocupare pentru grupuri vulnerabile; Creșterea atractivității turistice a ofertei de turism	Cooperative meșteșugărești, întreprinderi sociale de inserție, IMM-uri și micro-întreprinderi nou	2 proiecte finanțate

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

UNIUNEA EUROPEANĂ

ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR
"ȚINUTUL HAIDUCILOR"
BISTRIȚA-NĂȘAUD

economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	rural a teritoriului	îființate / care își diversifică (pentru prima dată) activitatea în domeniul cod CAEN 9001-9003 sau cod CAEN 1411-1419 - minim 3; Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 3, din care locuri de muncă pentru persoane de etnie romă: minim 1.	
Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	Creșterea calității vieții în mediul rural prin optimizarea furnizării serviciilor ocupaționale, sociale și de sănătate; Reducerea excluziunii sociale și favorizarea îmbătrânirii active	Populație netă care beneficiază de infrastructuri și servicii socio-medicale-educative îmbunătățite - minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor; Indicatorul specific LEADER: Crearea de locuri de muncă - minim 5	2 proiecte selectate de GAL
Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază din zonele rurale Creșterea accesului populației rurale la servicii de comunicații în bandă largă	Populație netă care beneficiază de servicii TIC: minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor	1 Proiect selectat de GAL
Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	Creșterea atractivității ofertei turistice a Ținutului Haiducilor, prin amenajarea unor trasee pentru plimbare pe jos, cu bicicleta, cu căruța sau cu calul	Trasee amenajate: minim 1. Populație netă care beneficiază de infrastructuri turistice îmbunătățite - minim 500 de turiști	1 Proiect selectat de GAL
Obiectiv 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	Creșterea atractivității ofertei Ținutului Haiducilor, prin promovarea unui brand regional specific; Dezvoltarea sentimentului de identitate locală și creșterea coeziunii GAL-ului	Parteneriate care primesc direct sprijin pentru definirea și implementarea strategiei de branding - 1 Parteneri care utilizează brandul regional astfel definit - minim 20	Măsura nelansată.

5.2.2 Verificarea structurii logice (identificarea punctelor tari și punctele slabe ale logicii, a eventualelor incoerențe, reanaliza ipotezelor pe care s-a bazat strategia și verificarea modului de cuantificare a efectelor directe).

In ce masura a contribuit strategia la cresterea gradului de ocupare a fortei de munca la nivelul teritoriului?

❖ **Criteriu de evaluare:**

Sunt definiți indicatori de realizare adecvați, in ceea ce priveste numarul de locuri de munca, in cadrul masurilor

➤ **Indicator**

Nr. de locuri de munca create, iar dintre acestea cate locuri de munca au fost pentru tineri si cate pentru femei?

➤ **Cuantificare**

Măsura în care au fost atinse obiectivele: Nu e posibila inca evaluarea

Probabilitatea atingerii obiectivelor: Ridicată.

Considerente evaluator: Numarul de locuri de munca prevazut in strategie poate fi realizat.

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative proiectele depuse, proiectele in evaluare/lucru, Tabel de lucru

➤ **Sursa**

Documente GAL Echipa tehnica/executiva GAL

Tabel de lucru

Intrări (Investiții)	Ieșiri (Realizări)	Rezultate (preconizate)	Impact (preconizat)	Situația la data evaluării
Investiții în termeni de: Contribuții financiare Cadrul intervenției logice Resurse umane Competențe	Ceea ce se așteaptă a se realiza prin proiectele finanțate (exprimate prin indicatori de realizare și valorile țintă ale acestora)	Rezultatele produse prin finalizarea proiectelor (exprimate prin indicatori de rezultat și valorile țintă ale acestora)	Efecte ale interacțiunii proiectelor asupra sistemului teritorial vizat de strategie	
Cod 1-M1.1.a/1A	39.117,38	Numărul total al participanților instruiți: minim 200	Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how; Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local; Dezvoltarea identității locale	Poate fi realizat
Cod 1-M1.2.a/1A	98.179,18	Numărul total al participanților instruiți: minim 200 Crearea de locuri de muncă:	Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de	Nu poate fi realizat

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

UNIUNEA EUROPEANĂ

		minim 1	know-how; Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local; Dezvoltarea identității locale	
Cod 3-M3.1.a/3A	90.000,00	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate: 10.	Certificarea unor produse locale prin scheme de calitate; Încurajarea consumului de produse cu certificare de calitate, prin promovarea beneficiilor acestora.	Poate fi realizat dar cu un număr diferit de exploatații
Cod 4-M4.2.a/3A	1.010.000,00	Număr de cooperative, grupuri de producători, IMM-uri, întreprinderi individuale și întreprinderi sociale de inserție constituite la nivel de GAL Ținutul Haiducilor, care beneficiază de investiții în dezvoltarea capacităților locale de procesare a produselor agricole - minim 5, maxim 18 Crearea de locuri de muncă: minim 5	Dezvoltarea capacităților locale de procesare a produselor agricole, aflate în proprietatea fermierilor (grupați în cooperative sau grupuri de producători sau organizați ca IMM-uri, întreprinderi individuale sau întreprinderi sociale de inserție	Poate fi realizat cu un număr diferit de exploatații
Cod 16-M16.4.a.1/3A	299.241,53	Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte: minim 2 Numărul de exploatații agricole care primesc indirect sprijin pentru participarea la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte: minim 20 Crearea de locuri de muncă: minim 2	Promovarea cooperării între actorii locali, în scopul comercializării produselor agrolimentare din GAL Ținutul Haiducilor printr-un lanț scurt	Poate fi realizat cu un număr diferit de parteneriate
Cod 6-M6.2.a/6A	300.000,00	Număr de noi structuri de cazare funcționale în cadrul fermelor din GAL Ținutul Haiducilor (cod CAEN 5520): minim 10 Număr de ferme pedagogice constituite în GAL Ținutul Haiducilor: minim 10 Număr de noi ateliere meșteșugărești tradiționale funcționale amenajate în ferme din GAL Ținutul Haiducilor: minim 5 Crearea de locuri de muncă: minim 10	Dezvoltarea ofertei de servicii turistice și agroturistice la nivelul GAL-ului; Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale; Facilitarea contactului direct al potențialilor clienți cu produsele locale	Poate fi realizat
Cod 6-M6.2.b/6A	80.000,00	Număr de cooperative	Păstrarea identității	Poate fi realizat

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

UNIUNEA EUROPEANĂ

ASOCIATIA LOCALITATILOR TINITUL HAIIDUCILOR
„ȚINUTUL HAIIDUCILOR”
BISTRIȚA-NĂSAUD

		meșteșugărești, întreprinderi sociale de inserție, IMM-uri și micro-întreprinderi nou înființate / care își diversifică (pentru prima dată) activitatea în domeniul cod CAEN 9001-9003 sau cod CAEN 1411-1419 - minim 3; Crearea de locuri de muncă: minim 3, din care locuri de muncă pentru persoane de etnie romă: minim 1	locale a etniilor din GAL Ținutul Haiducilor; Crearea oportunităților de ocupare pentru grupuri vulnerabile; Creșterea atractivității turistice a ofertei de turism rural a teritoriului	
Cod 7-M7.2.a/6B	307.703,44	Populație netă care beneficiază de infrastructuri și servicii socio-medicale îmbunătățite – minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor; Crearea de locuri de muncă: minim 5	Creșterea calității vieții în mediul rural prin optimizarea furnizării serviciilor ocupaționale, sociale și de sănătate; Reducerea excluziunii sociale și favorizarea îmbătrânirii active	Poate fi realizat
Cod 7-M7.5.a/6B	239.796,05	Număr de trasee amenajate - minim 1; Populație netă care beneficiază de infrastructuri turistice îmbunătățite - minim 500 de turiști;	Creșterea atractivității ofertei turistice a Ținutului Haiducilor, prin amenajarea unor trasee pentru plimbare pe jos, cu bicicleta, cu căruța sau cu calul	Poate fi realizat
Cod 7-M7.3.a/6C	100.000,00	Populație netă care beneficiază de servicii TIC: minim 500 de locuitori ai GAL Ținutul Haiducilor	Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază din zonele rurale Creșterea accesului populației rurale la servicii de comunicații în bandă largă	Poate fi realizat
Cod 16-M16.7.a/6B	50.000,00	Număr de parteneriate care primesc direct sprijin pentru definirea și implementarea strategiei de branding – 1; Numărul de parteneri care utilizează brandul regional astfel definit - minim 20	Creșterea atractivității ofertei Ținutului Haiducilor, prin promovarea unui brand regional specific; Dezvoltarea sentimentului de identitate locală și creșterea coeziunii GAL-ului	Poate fi realizat

5.2.3 Eficacitatea și eficiența operațiunilor realizate și contribuția lor la obținerea rezultatelor și a impactului prevăzute de strategie (Gradul de atingere a rezultatelor planificate, a obiectivelor specifice și a impactului prevăzut prin strategia de dezvoltare locală; Contribuția operațiunilor finanțate la atingerea rezultatelor, obiectivelor, impactului planificat, distinct de alți

factori externi strategiei (impactul poate fi evaluat la finalul implementării strategiei);
costurilor înregistrate la nivelul operațiunilor finanțate)
Ce rezultate au obținut proiectele finanțate în ceea ce privește îmbunătățirea competitivității firmelor locale?

❖ **Criteriu de evaluare:**

Firmele locale și-au dezvoltat noi procese de producție și noi canale de desfacere? Au apărut firme locale nou înființate?

➤ **Indicator**

Nr. de firme locale sprijinite - 0

Nr. de firme nou înființate -20

➤ **Cuantificare**

Măsura în care au fost atinse obiectivele: Mare măsură

Strategia nu a prevăzut în mod explicit firme locale sprijinite. Strategia a încurajat dezvoltarea unor noi afaceri locale și asocierea fermierilor în cooperative.

Măsurile de investiții: **6– M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole"**-Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale, măsura **4–M4.2.a/3A "Procesare locală"** - Sprijin pentru investiții în procesarea locală a produselor agroalimentare din GAL Ținutul Haiducilor sunt în mare măsură realizate.

Au fost prevăzute pentru aceste măsuri minim 10 proiecte 6– M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole" și minim 5 proiecte pe măsura 4–M4.2.a/3A "Procesare locală", fiind depuse și evaluate 15 proiecte pe măsura 6– M6.2.a/6A "Investiții în activități neagricole" și 3 proiecte pe măsura 4–M4.2.a/3A "Procesare locală"

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativa)

➤ **Sursa**

Documente GAL: Rapoartele de evaluare a sesiunilor. Echipa tehnică/executivă GAL

Criterii de evaluare (indicatori de rezultat care pot fi cantitativi, cât și calitativi)

Criterii de evaluare	Indicatori de rezultat	Probalitatea de a fi realizați
Numarul total al participantilor instruiti	400	medie
Numar de parteneriate care primesc direct sprijin pentru participarea la pietele locale si la circuitele de aprovizionare scurte	2	medie
Numar de noi structuri de cazare functionale in cadrul fermelor din GAL Tinutul Haiducilor (cod CAEN 5520)	10	Ridicata
Numar de ferme pedagogice constituite in GAL Tinutul Haiducilor	10	Redusa
Numar de noi ateliere mestesugaresti traditionale functionale amenajate in ferme din GAL Tinutul Haiducilor	5	Ridicata
Numar de cooperative mestesugaresti, intreprinderi sociale de insertie, IMM-uri si micro-intreprinderi nou infiintate	3	Ridicata

care își diversifică (pentru prima dată) activitatea cod CAEN 9001-9003)		
Numar de trasee amenajate	1	Ridicata
Numar de parteneriate care primesc direct sprijin pentru definirea și implementarea strategiei de branding	1	Medie
Numarul de parteneri care utilizează brandul regional astfel definit	20	Medie

Cadrul întrebării de evaluare

(identifică elementele asupra cărora evaluarea va trebui să se concentreze și reprezintă modul în care vor fi analizate și demonstrate rezultatele, eficacitatea, eficiența și alte elemente privind implementarea strategiei, considerate relevante.

Întrebare de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori de realizare. Numar	Estimari	Informații suplimentare/ Efecte suplimentare
Ce rezultate au obținut proiectele finanțate în ceea ce privește îmbunătățirea competitivității firmelor locale?	Nr firme înfiintate	15	15	
În ce măsură a contribuit strategia la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă la nivelul teritoriului?	Nr locuri de munca propuse	26	26	
În ce măsură a contribuit strategia la dezvoltarea competențelor și capacității locale de a susține dezvoltarea socio-economică a teritoriului?	Nr persoane instruite	200	200	
În ce măsură oferta turistică din teritoriu a devenit mai competitivă datorită intervenției strategiei?	Nr trasee turistice	1	3	
Cum a contribuit strategia la generarea de idei și inițiative noi privind dezvoltarea locală?	Nr. inițiative noi	Nu a fost indicatori	15	
În ce măsură strategia a fost capabilă să implice tinerii și femeile? Cu ce efecte?	Nr tineri/femei înscrise	100	100	Depunerea de proiecte de către tineri/femei
Există rezultate neplanificate ale implementării strategiei, pozitive	Da			

sau negative?

5.3. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B (Contribuția efectivă a SDL la dezvoltarea locală în zonele rurale, conform criteriilor de evaluare și indicatorilor comuni aferenți ariei 6B)
În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

❖ **Criteriu de evaluare 1:**

Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;

➤ **Indicator**

Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală.

Estimare initiala: 200 persoane

❖ **Criteriu de evaluare 2:**

Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut.

➤ **Indicator**

Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite

Estimare initiala:

❖ **Criteriu de evaluare 3:**

Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă

➤ **Indicator**

Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).

Estimare initiala 26

❖ **Criteriu de evaluare 4:**

Informații suplimentare

➤ **Indicator**

Număr de proiecte/inițiatives susținute prin SDL.

Estimare initiala

➤ **Cuantificare**

Măsura în care au fost atinse obiectivele: Nu se poate aplica in aceasta faza.

Probabilitatea atingerii obiectivelor: Ridicată.

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativa) Observatia (calitativa)

➤ **Sursa**

Documente GAL;Echipe tehnice GAL, Partenerii publici din GAL;

Aria de intervenție	Întrebare de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori comuni de rezultat (Aria de intervenție 6B)	Informații suplimentare
Promovarea dezvoltării locale în zonele rurale	În ce măsură au sprijinit intervențiile PNDR dezvoltarea	Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite	Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală: 61.045 persoane	Număr de proiecte/inițiatives susținute prin SDL Procent din costul PNDR

	locală în zonele rurale			alocat măsurilor LEADER
		Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut	Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 1000 locuitori GAL	
		Strategia de dezvoltare locală a determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă	Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER) 26 locuri de munca	

➤ **Recomandari obiective de evaluare Contribuția SDL la aria de intervenție 6B**

Se recomanda creșterea procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală prin modificarea strategiei în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurilor locale în zonele rurale potrivit proiectelor identificate în cadrul întâlnirilor și a focus-grupurilor.

5.4. Mecanismul de implementare al strategiei (Gestionarea resurselor (umane, financiare și tehnice) și a relației cu beneficiarii proiectelor finanțate)

Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?

Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte?

Ce măsuri sunt încă necesare?

❖ **Criteriu de evaluare 1:**

Gradul de pregătire a resurselor umane

➤ **Indicator**

Gradul de instruire/formare și calificativele obținute de către personalul GAL;

Gradul de instruire/formare a beneficiarilor (publici/privati), firmelor de consultanță

➤ **Cuantificare** Aprecierile evaluatorului.

Resursele financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse

Resursele financiare necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse sunt alcătuite din:

bugetul alocat costurilor de funcționare GAL, respectiv suma de 563.512,73 euro resurse externe provenind, în principal din: cotizațiile membrilor, sponsorizări, resurse obținute de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, alte venituri prevăzute de lege.

Resursele financiare au fost alocate cu respectarea prevederilor Ghidului de finanțare după cum urmează:

Resursele materiale necesare pentru desfășurarea activităților propuse prin SDL au fost puse la dispoziție: închirierea/primirea în comodat a unui spațiu pentru implementarea activităților, mijloace fixe constând în 7 calculatoare, camera video, reportofon, server, imprimantă/copiator, scanner, mobilier specific pentru birouri și pentru sala de ședință, videoproiector, flip chart,

dulapuri pentru arhivă, mijloc de transport, cu o valoare de maxim 18.000 euro fără TVA, pentru deplasarea echipei, consumabile constând în: tonere, hârtie, dosare etc., combustibil pentru mijlocul de transport, aparatură telefonică, etc.

Resursele materiale au fost achiziționate cu respectarea procedurilor de achiziții Anexe la Contractul de Finanțare.

Resursele umane au fost angajate conform evaluării inițiale având în permanență angajați minim 4 persoane cu 4 ore/zi cu calificările: Manager GAL, Responsabil economic, Experti evaluare monitorizare – 2 persoane.

În afara acestor posturi ocupate permanent au mai fost angajați conform strategiei și expert comunicare, responsabil animare.

Personalul angajat a participat la instruirii conform evaluărilor inițiale după cum urmează:

Achiziții publice.

Evaluările personalului angajat se fac anual și sunt cu rezultate foarte bune.

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativă); Interviu (calitativă); Observația (calitativă)

➤ **Sursa**

Documente GAL (dosar resurse umane, fișele/rapoartele de evaluare a angajaților);

❖ **Criteriu de evaluare 2:**

Eficiența animării

➤ **Indicator**

Nr. sesiuni cu proiecte a căror valoare depășește alocarea pe apel – 2 sesiuni

Nr. persoane înscrise la acțiunile de instruire - 200 persoane

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului:

În cadrul întâlnirilor de animare participanți la procesul de animare care fost informați cu privire la:

- oportunitățile de finanțare oferite prin Strategia de Dezvoltare Locală a PARTENERIAT GAL Ținutul Haiducilor 2014-2020
- Fișele de măsură cuprinse în SDL și calendarul lansării apelurilor de selecție,
- procesul de animare a comunităților LEADER GAL TH și calendarul de animare propus,
- egalitatea de șanse,
- oportunitatea de a fi implicați în dezvoltarea teritoriului GAL TH ,
- Oportunitatea de a participa la cursurile de instruire.
- Modul de punctaj al măsurilor având prioritate cei care participa la cursurile de instruire și cei care se asociază în diferite forme asociative : cooperative, grupuri, întreprinderi sociale de inserție, IMM constituite la nivelul GAL Ținutul Haiducilor, definite conform legislației naționale în vigoare.
- oportunitatea de a rezolva problemele împreună importanța implicării, asumării și deciziei pentru fiecare membru din comunitatea LEADER Ținutul Haiducilor.

Prin informarea cu privire la aspectele de mai sus acțiunile de animare au facilitat schimbul de informații și interacțiunea părților interesate pentru promovarea strategiei și pentru sprijinirea beneficiarilor în vederea pregătirii cererilor de finanțare. Modul de furnizare a informațiilor a fost unul clar, concis în acord cu specificul nevoilor grupului țintă al situației de comunicare și a contribuit la **atingerea rezultatului calitativ al activității de animare**, și anume:

Înțelegerea și asumarea de către membrii comunităților membre în Partenerialul GAL TH a viziunii strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a acestui teritoriu și anume lanțul inovator de proiecte Agricultură și turism prin Țăranii lideri.

Creare unei rețele funcționale de vectori de animare care să reprezinte baza consolidării sentimentului de apartenență la comunitatea Ținutul Haiducilor, de credibilitate, de proprietate comună a obiectivelor de dezvoltare și care să pună astfel în mișcare, din interior, grupurile distante, fragmentate, reticente la mobilizare - producătorii locali.

➤ **Metotda/Tehnica**

Analiza datelor administrative.

➤ **Sursa**

Documente GAL; Lista de inscrieri la cursuri, Procese verbale ale animarilor; Liderii locali; Solicitanții;

❖ **Criteriu de evaluare 3:**

Coeziunea parteneriatului

➤ **Indicator**

Gradul de implicare /participare a partenerilor la activitățile organizate de GAL

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: Ridicată.

În cadrul întâlnirilor de animare în listele de prezentă au fost identificați membrii ai parteneriatului. Aceștia au acționat ca și vectori de animare sunt primii care au înțeles importanța parteneriatului fiind la baza consolidării sentimentului de apartenență la comunitatea Ținutul Haiducilor, de credibilitate, de proprietate comună a obiectivelor de dezvoltare și care au pus în mișcare, din interior, grupurile distante, fragmentate, reticente la mobilizare - producătorii locali

➤ **Metotda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativă) Focus-grup (calitativă) –întâlnirile de animare și de înființare a cooperativelor. Observația (calitativă) pe parcursul dezvoltării parteneriatului

➤ **Sursa**

Documente GAL; Liderii locali; Angajații GAL; Lista de inscrieri la cursuri, Procese verbale ale animarilor

❖ **Criteriu de evaluare 4:**

Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de GAL

➤ **Indicator**

Număr de proiecte declarate neeligibile de către AFIR - 1 proiect a fost declarat neeligibil

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: 95 % Ridicată

➤ **Metotda/Tehnica**

Analiza datelor administrative: Raportul între proiectele selectate și cele respinse

➤ **Sursa**

Documente GAL;

❖ **Criteriu de evaluare 5:**

Respectarea termenelor procedurale de evaluare a proiectelor depuse la AFIR

➤ **Indicator**

Perioada de timp până la semnarea contractului de finanțare de către beneficiar

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: Medie;

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativa)

➤ **Sursa** Documente GAL;_Experti AFIR/CDRJ;

❖ **Criteriu de evaluare 6:**

Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de AFIR, în special al celor atipice precum și cele referitoare la componenta socială, minorități, scheme de calitate, asociativitate, e.t.c.

➤ **Indicator**

Număr de proiecte declarate neconforme, neeligibile de către AFIR și ulterior declarate conforme, eligibile de către AM/SERVICIUL LEADER

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: 100% Ridicată. Nu sunt identificate proiecte declarate neconforme, neeligibile de către AFIR și ulterior declarate conforme, eligibile de către AM/SERVICIUL LEADER

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativa)

➤ **Sursa**

Documente GAL; Experti AFIR/CDRJ; AM/SERVICIUL LEADER;

❖ **Criteriu de evaluare 7:**

Alocarea financiară din cadrul PNDR programului LEADER, satisface nevoia locală de finanțare?

➤ **Indicator**

Procent din PNDR alocat programului LEADER este destul de mic

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: Redusă

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativa) Interviu (calitativa) Observația (calitativa)

Nevoile de finanțare sunt mult mai mari decât posibilitățile Leader de finanțare. În focus grupurile realizate au fost solicitări permanente pentru finanțări: publice, start-up, tineri fermieri, dezvoltarea firmelor.

La nivelul alocării GAL – strategia a trebuit să se focalizeze pe proiecte multiplicatoare cu efecte pilot și cu grad de asociativitate mare pentru a crea un impact local.

➤ **Sursa**

Documente GAL; Experti AFIR/CDRJ; AM/SERVICIUL LEADER;

5.5 Valoarea adăugată datorată metodei LEADER (Beneficiile obținute datorită abordării LEADER)

5.5.1. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER?

❖ **Criteriu de evaluare :**

Capitalul social s-a îmbunătățit (*spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederei reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.*);

➤ **Indicator**

Percepția actorilor locali privind **gradul de îmbunătățire a capitalului social** datorită aplicării metodei LEADER;

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: Îmbunătățire mare;

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativa)

Analiza contrafactuala (calitativa)

Studiul de caz (calitativa); Numarul mare de cooperative in curs de infiintare/infiintate din care Cooperativa Tibles-Somes-Meles cu 293 de membri, precum si numarul mare de cursanti peste 200 de persoane – APRECIEM - Îmbunătățire mare a **capitalului social**

➤ **Sursa**

Documente GAL; Liderii locali; Beneficiarii publici

5.5.2. Cum a influențat Programul LEADER (contribuția SDL) creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private?

❖ **Criteriu de evaluare :**

Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local (*spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.*).

➤ **Indicator**

Percepția actorilor locali privind **gradul de îmbunătățire a capitalului social** datorită aplicării metodei LEADER;

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: Îmbunătățire redusă;

Orasul Beclean a beneficiat pentru prima data de finantare pentru dezvoltarea serviciilor sociale la nivel de oras si teritoriu

Este necesar modificarea strategiei in vederea cresterii accesului si altor UAT-uri la dezvoltarea infrastructurii, serviciilor in vederea îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor.

➤ **Metoda/Tehnica**

Analiza datelor administrative (cantitativa) Studiul de caz (calitativa) Sondaj opinie (cantitativa)

➤ **Sursa**

Documente GAL; Liderii locali; Beneficiarii publici (directi); Chestionare aplicate pe locuitori (beneficiari indirecti)

Analiza valorii adăugate a abordării LEADER (efectele asupra sistemelor socio-economice locale):

- **Scopul urmărit prin intervenția SDL Ținutul Haiducilor** – un pol de prosperitate în județul Bistrița-Năsăud- Comunități rurale dezvoltate, durabile și incluzive
- **Elemente potențiale de capital social:** învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, introducerea unor noi forme de auto-reglementare etc.

Agricultură durabilă și rentabilă; Agroturism dezvoltat, cu specific local; Grupuri și comunități vulnerabile sprijinite adecvat

- **Potențiale rezultate adiționale datorate abordării LEADER:** gradul de inovare în cadrul proiectelor, efectul sinergic și de pârgăhie în ceea ce privește generarea de noi inițiative, o promovare sporită a inițiativelor de către rețelele locale etc.

Fiecare măsură are un caracter inovativ, aduce plus valoare teritoriului și contribuie la obiectivul transversal **“Mediu și climă”**;

fiecare măsură, luată individual, contribuie la soluționarea a cel puțin unei probleme identificate în Analiza diagnostic și la atingerea a cel puțin unui obiectiv

Măsurile, luate împreună, acționează:

- *sinergic*: strategia identifică proiecte gândite etapizat, care se continuă unul pe celălalt în vederea atingerii obiectivelor și priorităților stabilite;
- *complementar*: aceiași beneficiari depun proiecte pe măsuri diferite, în așa fel încât să își poată crește și diversifica veniturile. Integrarea strategiei are loc la nivelul țaranului, care își construiește o gospodărie puternică și profitabilă.

- **Potențiale elemente de administrare locală îmbunătățită:** îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative, a controlului din partea instituțiilor locale privind procesarea materiei prime și vânzarea directă a produselor locale etc.

5.6. Aplicarea metodei LEADER (aplicarea combinată a celor șapte principii)

Abordarea este bazată teritoriu Ținutul Haiducilor, omogen, coeziv din punct de vedere social, caracterizat de tradiții comune, o identitate locală partajată și un sentiment de apartenență sau de necesități și așteptări comune.

Teritoriu Ținutul Haiducilor a dovedit ca a identificat hotare practice și funcționale. Orasul Beclean polarizează acest teritoriu, iar nevoile s-au dovedit a fi comune.

Implementarea Leader a identificat recunoașterea factorilor puternici și celor slabi, a amenințărilor și oportunităților la nivel local din strategie, precum și a potențialului endogen și identificarea impedimentelor majore pentru dezvoltarea durabilă.

Parteneriatul local. GAL a implicat atât parteneri publici, cât și privați, raport bine echilibrat și reprezentativ pentru grupurile de interes local existente, care vin din diverse sectoare socio-economice prezente în zonă.

La nivelul de luare a deciziilor, partenerii privați și asociațiile au format cel puțin 50% plus o persoană din parteneriatul local.

De jos în sus. Abordarea de jos în sus a fost acceptată și funcțională. Partenerii au participat în luarea deciziilor privind planificarea strategică și în selectarea priorităților care au fost puse în practică.

Implicarea actorilor locali a inclus populația generală, grupurile de interes economic și social și reprezentanții instituțiilor publice și private. Teritoriul a funcționat în baza faptului că locuitorii au decis în alegerea și aprobarea strategiei.

Managementul local. Managementul, inclusiv managementul financiar a fost realizat GAL-ului. GAL are proceduri de lucru și selecție aprobate și funcționale. Această abordare a permis GAL-ului să identifice promotorii proiectelor, cât și caracteristicile sociale și economice ale zonei. Managementul local a stimulat apariția unor proiecte ajustate la necesitățile locale și potențiale. (Ex. Locuința turistică, Cooperativa locală bazată pe asocieri ale fermierilor din teritoriul GAL)

Procesul de dezvoltare rurală locală este gestionat de GAL. Activitățile GAL acoperă o zonă rurală adiacentă, cu o populație între 10.000 și 100.000.

Integrarea multisectorială. Strategia GAL-ului dispune de o argumentare multisectorială, integrând sectoare de activitate. Acțiunile și proiectele conținute în SDL este corelată și coordonată ca un tot întreg coerent. GAL-ul intruneste diverse interese și grupuri de interes împreună într-un mod constructiv.

Relaționale și cooperare. GAL este o rețea în sine, dar avem și cooperări cu GAL MM-Vest, și extern cu GAL Potcoava Turistică din Polonia. Relaționarea se bazează pe transferul bune practici și de a disemina inovațiile precum și de a învăța din lecțiile înșușite din dezvoltarea locală. Prin relaționare s-au stabilit legăturile între persoane, proiecte și zone rurale. Perspectivele noi de cooperare sunt în curs pentru a crea noi oportunități.

Inovații. Natura inovativă a SDL ține de redescoperirea resurselor locale din comunitate și de valorificarea acestora cu noile cunoștințe și tehnologii. Toate măsurile sunt construite în această logică pentru ca să stimulează realizarea schimbărilor pentru reinventarea prosperității locale. Impulsul SDL încearcă să genereze schimbare, acțiunile comunitare gândite de noile parteneriate create și noua valoare adăugată produselor și serviciilor locale înseamnă că vom răspunde într-un mod mai eficient la vechile și noile oportunități și constrângeri de dezvoltare.

5.7. Factorii de succes și de insucces (Influența factorilor interni și externi asupra rezultatelor obținute prin implementarea SDL)

6. TEME SUPLIMENTARE ABORDATE DE GAL (Componenta specifică SDL)

6.1 Sustenabilitate

6.1.1 In ce măsura finanțarea nevoilor din teritoriul este satisfăcută prin intermediul altor finanțări ?

❖ Criteriu de evaluare

Capacitatea de a atrage finanțări complementare cu SDL

➤ Indicator

Nr. proiecte depuse pe alte surse de finanțare.

Au fost depuse proiecte sau sunt în pregătire proiecte pe: 4

- **Cuantificare**
- **Aprecierile evaluatorului:** Medie

Au fost depuse proiecte sau sunt în pregătire proiecte pe: 4

POR –Primaria Beclean. Centru recreativ pentru beneficiarii din teritoriu funcțional Tinutul Haiducilor. Alocarea GAL nu a acoperit nevoia de finanțare pentru acest tip de activitate.

POCU- Funcționarea proiectelor de infrastructură socială

PNDR- Dezvoltarea unui proiect de procesare a laptelui – măsură 4.1. Alocarea GAL nu a acoperit nevoia de finanțare a Cooperativei înființate cu ajutorul GAL Tinutul Haiducilor.

Fonduri guvernamentale: Proiecte start-up. Persoanele animate nu au reușit să se încadreze cu propunerea lor de afaceri în codurile afente fișei noastre de măsură.

- **Metoda:**

Observația; Interviul cu beneficiarii altor programe înscrise la activitățile GAL ca și grup țintă în programele noastre

- **Sursa**

Documente GAL; Echipa tehnică GAL, Partenerii publici din GAL;

6.1.2. Alocarea totală pentru SDL, o considerăm justificată în contextul în care ponderea celor două criterii în calcularea bugetului SDL este egală, respectiv 50 % populație și 50 % teritoriu ?

❖ **Criteriu de evaluare**

Capacitatea de a negocia și justifica modificarea procentelor, în contextul în care potențialii beneficiari ai proiectelor sunt reprezentați de populație și nu de teritoriu? Identificarea altor criterii de repartizare a bugetului alocat SDL

Nu a existat un asemenea criteriu în SDL. SDL trebuie să identifice proiecte Leader și nu formule matematice.

Având în vedere observațiile evaluatorului pe parcursul implementării este încă necesar să identificăm și proiecte publice. Motivatia acestei observații este interesul scăzut al unor autorități cu privire la implementarea SDL.

Propunerea evaluatorului.

În măsura în care vor fi identificate măsuri care nu absorb toată finanțarea alocată sau nu identificăm proiecte fezabile sumele disponibile se recomandă să fie repartizate către o măsură care poate fi modificată pentru a da posibilitate finanțării unor proiecte publice.

- **Sursa**

Documente GAL; Echipa tehnică GAL, Partenerii publici din GAL;

1.2 Multiplicarea SDL

În ce măsură rezultatele obținute prin implementarea SDL pot fi multiplicat în afara teritoriului GAL?

❖ **Criteriu de evaluare**

Gradul de vizibilitate externă a activităților.

- **Indicator**

Nr. de vizite de lucru/tehnice din teritoriu GAL din partea altor organizații/instituții, etc

Au fost identificate vizite de lucru de la GAL Maramures Vest, GAL Potocoava Turistica Polonia

- **Cuantificare**
- **Aprecierile evaluatorului:** Redusa;

Au fost identificate vizite de lucru de la GAL Maramures Vest, GAL Potocoava Turistica Polonia

➤ **Metoda:**
Interviul (calitativa)

➤ **Sursa:**
Documente GAL; Echipa tehnica GAL, Alte organizatii similare;

6.3. CONTINUITATE și STABILITATE

Teritoriul GAL si parteneriatul GAL a ramas acelasi de la constituire?

❖ **Criteriu de evaluare**

Gradul de interactiune intre membri

➤ **Indicator**

Numarul de modificari in structura parteneriatului.

Nu au fost modificari in structura parteneriatului.

➤ **Cuantificare**

Aprecierile evaluatorului: Nu sunt modificari;

➤ **Metoda:**
Analiza datelor administrative (cantitativa) Observatia (calitativa)

➤ **Sursa:**
Documente GAL; Echipa tehnica GAL, Partenerii publici din GAL;

6.4. Stadiul implementării SDL, îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL

În ce măsură au fost îndeplinite obiectivele și indicatorii propuși prin SDL?

❖ **Criteriu de evaluare:** Indicatori

➤ **Indicator**

Tabel indicatori

Criteria de evaluare	Indicatori de rezultat	Probalitatea de a fi realizati
Numarul total al participantilor instruiti	200	medie
Numar de parteneriate care primesc direct sprijin pentru participarea la pietele locale si la circuitele de aprovizionare scurte	2	medie
Numar de noi structuri de cazare functionale in cadrul fermelor din GAL Tinutul Haiducilor (cod CAEN 5520)	10	Mare măsură
Numar de ferme pedagogice constituite in GAL Tinutul Haiducilor	10	Redusa
Numar de noi ateliere mestesugaresti traditionale functionale amenajate in ferme din GAL Tinutul Haiducilor	5	Mare măsură
Numar de cooperative mestesugaresti, intreprinderi sociale de insertie, IMM-uri si micro-intreprinderi nou infiintate	3	Mare măsură

PROGRAMUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ
Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

Parteneriatul are coeziune. În cadrul întâlnirilor de animare în listele de prezenta au fost identificați membrii ai parteneriatului. Aceștia au acționat ca și vectori de animare, sunt primii care au înțeles importanța parteneriatului fiind la baza consolidării sentimentului de apartenență la comunitatea Ținutul Haiducilor, de credibilitate, de proprietate comună a obiectivelor de dezvoltare și care au pus în mișcare, din interior, grupurile distante, fragmentate, reticente la mobilizare - producătorii locali.

Constatarea și concluzia generală este că majoritatea angajamentelor asumate în cadrul Strategiei nu sunt încă finalizate. Nivelul de implementare a Strategiei este un pic întârziat față de prognozele inițiale, dar sunt premise bine fundamentate ca la finalizarea contractului subsecvent 1 toate angajamentelor asumate în cadrul Strategiei să fie finalizate.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
„Europa investește în zonele rurale!”

Măsura 19 - Dezvoltare locală LEADER

Sub-Măsura 19.4 „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”

Nr. contract de finanțare: C19401100011660675514

Beneficiar: Asociația PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR

PLAN DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII SDL ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR

Comitetul de coordonare a evaluării :

Managerul GAL - Ionel Dîncu

Responsabilul financiar - Flaviu Giurgiuca

Responsabilul cu animarea teritoriului - Florentina Tușa

Responsabili cu verificarea și selecția proiectelor, cu activitățile de monitorizare și evaluare :

- Adina Deneș

- Ovidiu-Ștefan Cocișiu

Președinte ASOCIAȚIA PARTENERIAT GAL ȚINUTUL HAIDUCILOR

Nicolae Moldovan

